

Com es determina el perill d'allaus: a 2.500 metres i amb la mirada posada en el canvi de temps

Hem acompanyat un equip dels Agents Rurals d'alta muntanya per saber com es recopilen les dades per saber el perill d'allau

Cada dia, els tècnics de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya reben, com a mínim, dades de cadascuna de les 7 zones que delimiten per saber quin és el perill d'allaus. Els agents rurals són un dels cossos que envien aquesta informació crucial.

Acompanyem l'**equip especialitzat d'alta muntanya amb l'helicòpter a un lloc poc accessible, a 2.532 metres d'altitud**, al Pic de la Muga, a Lles de Cerdanya. L'helicòpter dels Agents Rurals els deixa en un lloc on poder aterrar i ells baixen esquiant fins al punt que prèviament han localitzat des de l'aire.

La minuciosa tasca d'analitzar els tipus de neu

El **test de perill** el fan en llocs on pensen que s'hi podria produir una allau, amb un pendent d'uns 40º i condicions favorables. Allà fan un perfil, el que seria un forat a la neu per tenir una paret on prendre les dades. **El gruix és de gairebé 130 cm!** I això que les altes temperatures han compactat la neu, perquè les nevades al Pirineu oriental aquesta temporada han estat excepcionals.

Els agents comencen una tasca per la qual no només s'han de tenir coneixements de muntanya, també de la ciència de la neu, ja que aquesta canvia constantment. Des que cau, cada floc ja es modifica, per efecte mecànic o per la meteorologia. El tipus de neu és un dels factors que en determinen el perill.

En mesuren de manera minuciosa, per exemple, la temperatura cada 10 cm, el tipus de gra o el nombre de capes. Aquí hi han distingit 8 capes diferents. La de sota és la més inestable. La resta estan bastant cohesionades, ja que les altes temperatures dels darrers dies, i les baixes durant la nit, han fet que es compacti.

Recullen les dades i les envien a l'Institut Cartogràfic perquè ells puguin elaborar el butlletí de perill d'allaus que publiquen cada dia. Per fer-lo, hauran de tenir en compte també la meteorologia.

El canvi de temps, més perill d'allaus

Segons Glòria Martí i Domènech, cap de la Unitat de Predicció d'Allaus i Nivologia de l'ICGC, **el perill augmenta perquè s'espera aquests dies un canvi de temps.**

I, canvi de temps significa canvi en el tipus de neu. "Ara tenim unes neus bastant estables, amb graus de perills baixos. Però per damunt dels 2.000 metres està previst que s'hi acumuli neu recent, així que podria haver-hi allaus perquè la neu nova desestabilitzi les capes actuals."

Però per **sota dels 2.000 metres també augmentarà el perill**, ja que la pluja pot humitejar la neu existent i això pot provocar que caigui. Un factor que també pot fer augmentar el perill és el vent.

Carles Barés Grau, cap del Grup de Suport de Muntanya dels Agents Rurals, recomana als practicants d'esports de neu fora de pistes que coneguin el comportament de la neu perquè, precisament, un canvi de temps pot augmentar el perill i això a la muntanya pot passar de manera ràpida.

"El vent és un dels grans elements que condicionen les allaus en el nostre país", explica Barés, qui recorda que pot provocar els anomenats allaus de placa. Aquests es produeixen quan el vent va acumulant neu i això fa plaques que creixen molt de pressa i molt compactes, que cauen fàcilment.

Què recomanen els Agents Rurals?

El pas de persones en zones de muntanya amb neu, en pendents, pot fer que es desencadeni una allau. Així que **l'augment d'excursionistes i esquiadors dels darrers anys és preocupant**. I més, enguany, amb els paisatges de postal que tenim. Ara bé, indica Glòria Martí:

Va ser el 18 de gener, **a la zona fora de pistes a Beret**. De fet, la majoria dels accidents són amb esquiadors de muntanya o activitats fora de pistes i **més del 70% han estat desencadenades pels mateixos excursionistes**.

Els agents rurals recomanen, no només **consultar el butlletí d'allaus**, també **portar un detector de víctimes d'allaus** (conegut com DVA), **una sonda i una pala**. Però insisteixen que amb això no n'hi ha prou.

"Pot fer la sensació de falsa seguretat. Portar-ho facilita el rescat, però el millor és prevenir perquè no passi", diu Carles Barés.

Per això consideren que, fins i tot, és important tenir una mínima formació per conèixer el terreny innivat. Una formació que, recorden, es pot obtenir fàcilment en els diferents **centres excursionistes de Catalunya**.

A banda, hem de saber utilitzar els aparells. El cap del Grup de Suport de Muntanya explica que sovint troben grups que porten els equips, però no estan en condicions o "fins i tot no funcionen".

També els **preocupa una activitat en auge, les raquetes de neu**. "És una activitat que no requereix una gran preparació física i això pot fer pensar que no es corre perill." Però no és així, recorden, en pendents i fora del bosc, "s'hauria de tenir la mateixa precaució i portar el mateix equip que si fem esquí de muntanya".